

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apodixes, Sive Demonstrationes Tres Horrendarvm
Blasphemiarvm Ecclesiae A Calvino Reformatae, Circa
tres primos Symboli Catholici Articulos**

Bosendorf, Hermann

Monasterii VVestphaliae, 1608

Praefatio Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35415

PRAEFATIO AD LECTOREM.

Ntibi Lector beneuole, Apodixes tres horrendarū blasphemiarum Caluinisticarum, quas et si in lucem prodire oportuerat ante apodixin nuper editā qua demonstrauimus quod Caluinistæ non sint Augustinæ confessionis: id tamen eo consilio factum non est, quo, si quid aduersarius Vorstius in publicum protruderet cōtra scriptum meum vernaculū, widerlegung der Caluinischen Abfertigung / &c. in quo Caluinistarum Deum ex Caluini doctrina esse diabolum docueram id vna eademq; opera hoc in opusculo refutarem. Verum ille tacet ab anno & amplius ad omnia, tacendoq; velut irrefutabili veritati consentire videtur, vt frustra responsum de cætero sim præstolatus. Accipe igitur nunc breuiter huius laboris mei rationem & scopum. Apodixes inscripsi, quod & syllogisticam in argumentando formam breuitatis claritatisque gratia sim secutus, & materiam siue propositiones necessarias euidentesq; ad assensum mentis extorquendum adhibuerim. Hæc ad veritatē oculis subijciendā via visa est expeditissima tritissimaq; veri studiosis. Inter curreunt nihilominus quandoq; nonnullæ quasi digressiones ad Prædicantē eiusq; ineptias explodendas, sed eç non tā sunt excursiones quām necessariæ quædā calumniarum, fraudum, mēdacionum Vorstianorū detectiones:

):(2 quibus

PRAEFATIO

quibus stulto respondere secundum stultitiam suam oportuit, ne sibi suisq; similibus sapiens videatur. Pertexuit ille in tribus prædicanticis apologijs (rectius alogijs antilogijsq; propter insulsas contradictiones) spissos multiplicium criminationum centones, ijsq; modios & trimodios conuitiorum ac fannarum in Societatem Iesu primum, post etiam in me (in fur̄her Absertigung rc.) cōtortarum inculcauit. Quare æquum fuit malè texta retexere, & non ad alium quam suum authorem relegare, ut qualis quantusq; sit quā calumniandi, quā mentiendi arte peritiaq; Doctor Conradus Vorstius omnibus per VVestphaliā maximē Germaniamque magis innotesceret. Sunt illi Iesuitæ noui Pharisæi, Hypocrita, Sophistæ, sui Patris (qui ab initio homicida fuit & mendax) in dolem referentes §. I. qui que in omnes palam dissentientes Reges & Principes aperta vigras- sentur. §. 3. qui rem omnem mendacijs calumnijisque gerant, ibidem, mancipia alienæ libidinis. §. 5. Monachi meretricia fronte, quos omnino depuduit, adeo ut nihil tam infame sit quod tentare non ausint, ipso etiam Stygio Plutone audaciores. §. II. viri nec politicè saltem probi, qui de luculentis mendacijs non erubescant. §. 10. disp. 2. qui mentiendi priuilegium acceperint ab Antichristo, ibidem, quorum voces infernalis cerberi sint latratus. §. 71. disp. 2. qui iam nunc insaniunt & furunt §. 98. disp. I. in quos quadret illud: Increpet te Deus Sathan. §. 98. disp. I. & §. 71. disp.

AD LECTOREM.

disp. 2. mitto reliqua. Ast ego illi sum (vt cum ipso vernaculè loquar) ein Vogel mit dem
krummen Schnabel/ ein Jesuitische Creatur/
Spehyogel/Schimpff: vnd Spottvogel/arm-
seliger Baalsknecht/Baalit/Unglat/Rollen-
baß/Wachant/Baccalaureus in der Sophi-
stenkunst/Schmeichler/Lodderbub/Schandf-
bub/ein vngerahpter elender Baccalaureus/
ein vergessener Mañ/Zölpel/Schandvogel/ &c.
Qui quæ vult dicit, quæ nō vult audiet ait Co-
micus. Audiat igitur etiam maledicus Calui-
nistæ suas sibi pseudologias, inscitias blasphe-
mias in os caputq; suum regeri, & audiat si po-
test patienter, nec illico fremat si vlcus tangi
sibi persentiscat. Fit id non ex præcipiti
effreniq; quadam, qualis eius in scripto relu-
cet, vlcifendi libidine, sed solo defendendæ
veritatis contra atheos Sacramentariosq; a-
more: non ex lædendi cuiuspam intentione,
sed studio autæ religionis aduersus Caluan-
gelicos reformatos eorumque impietates ter
execrandas propugnandæ: non diuexandi, sed
sanandi aduersarij cupiditate. Quo nomine,
vt hæc ex præfatione, quam ad Lectorem me-
dacijs infarsit, sumpta expendat, moneo. Pri-
mum qua conscientia scribere potuerit: à con-
Mendacia Vorstij in
uitijs autem & maledictis omnino studiosè per Dei
gratiā temperauimus. an à conuitijs temperare Vorstium
est plauftra maledictorum antè recensorum sibi à coui-
in alios effundere? aut à calumnijs abstinere, tijs tempe-
rasfe.

: (3 est,

P R A E F A T I O

est, omnibus pene pagellis paragraphisq; non petulanter minus quam mendaciter in aduersarium debacchari ? Tolle ad nauseam vsque falso inepteq; iteratum in toto libro, mendacij nomen; tolle aculeatas in aduersarios voices, liber, etiam Caluinise quarum iudicio, non erit liber, sed inconcinnum, elumbe, breuiculum schediasma vix pro pauculis suffecturum

2. Mendac. Ex banni-
to Vorstius ex præf. expedit, postulo, Norent illud quod in
procudit disputatione publicè dixerunt, non peccat qui occidit
excommu- excommunicatum. Nō hoc à quoquam somnia-
nicatum.

tum dictumue est, sed illud ad illustrandam materiam propositam est allatum : Bannitum siue banno innexum imperiali, legibus id cōcedentibus sine scelere posse à quolibet interfici, prout doctores vno ore asserunt, Syluest. cum summistis in summa verbo Bañum. Bart. in l. amissione §. de ea, alijque. Verum vt haberet quod momus arroderet, collibuit Prædicanti cum suis emissarijs optimè dicta Caluinisticè vertere & peruertere, procude reque è Pontifice (cuius est excommunicare, vt nunc loquimur) Imperatorem, ex banno politico cōflare excommunicationem Ecclesiasticam, à solio sacerdotali volitare ad cathedram Romanam, & summa imis, sacra profanis Caluinistica arte miscere. Tertiò vt hoc

3. Mendac. Iesuitas si-
tire ortho-
doxorum
sanguinem

etiam comprobet, requiro, quod ait: Iesuitas orthodoxorū sitire sanguinem tam est certum quam solem

AD LECTOREM.

solem meridianum lucere. Vide Bellarm. de laicis
cap. 21. & 22. *quid enim est Iesuitas fitire san-*
guinem? an dicere & docere: hæreticos incor-
rigibiles & præsertim relapsos, ab Ecclesia re-
ijci debere? at dixit docuitque hoc vniuersus
Doctorum Ecclesiæ Catholicæ cœtus; dixit
docuitq; hoc ipso etiam opere Ioannes Calui-
nus, quando & libellum edidit ostendens lici-
tum esse in hæreticos animaduertere, & lento
igne Michaëlem Seruetum Genevæ exussit:
dixit deniq; idem, docuitq; cum Beza in lib.
de hæreticis à Magistratu puniendis Benedi-
ctus Aretius Sacramentarius in historia de
Suppicio Valentini Gentilis à Bernensibus,
propter opiniones nouas è medio sublati. Si
proinde sitiunt sanguinem Iesuite, quia hære-
ticos incorrigibiles reijciendos ab Ecclesia a-
ffruunt; eundem ipse cum suis sitiat adeoque
potet Sacramentarijs est necesse, idque eo ar-
dentius quo plures in Gallia, Anglia, Scotia
Catholicos nefariè multis iam annis intere-
merunt. Quartò etiam illud velim explicet, 4. Mendac.
quod inquit: Eosdem in Gallia nefaria quadam mo-
litos esse, satisq; aperta vi grassetos in Reges & Prin-
cipes, teste tota Europa, & Gallia in primis. Quæ e-
nim nefaria ista que perpetrârunt? quod illud
testimonium, quod contra eos Franci exhi-
buerunt? Ego columnam Parisijs inuenio cum
hac inscriptione.

P R A E F A T I O

H E N R I C O I I I . R E G I

Inscriptio
columnæ
Parisensis.

Christianissimo, inuicto, ob
pacatum & auctum regnum,
restitutam Societatem Iesu,
fundatum, vbi natus est, re-
gium Borbonium Collegium
ampliss. propagatam pluribus
alijs eiusdem Societatis
Collegijs Catholicam fidem,
ac deniq; euersam calumniæ
molem

Gallia vniuersa
æternam pyramidem
cor suum dicat.

En tibi mendacissimis mendacior, impu-
dentissimisque impudentior Prædicans,
Galliæ de Societate Iesu iudicium: & tu nefar-
ia Iesuitis ratione Galliæ obiectas? adeóne
frontem omnem perfricuisti, vt etiam in la-
pides & columnas incurrere nō pertimescas?
vt conspicuis orbitotii pyramidibus obloqui
non reformides? sis lithinus lapideusque licet
verbi minister, hæc te tamē pyramidalis mo-
les cum omnibus tuis calumnijs opprimet &
conteret. Quid enim? Gallia vniuersa (audin'
maledice obtrectator?) Gallia vniuersa dicat.
Cui? Henrico 4. Regi; illi ipsi regi quē tu cum
tuis Caluinisequis mentiris Iesuitarū insidijs
ad mortem expetitū, cuius in caput à Iesuitis
vibra-

AD LECTOREM.

vibratas sicas cū Litho Miseno cōminisceris,
in quē aperta vi graffatos Iesuitas etiamnum
impudenter calumniaris. Dicat Gallia Regi.
Quid? Pyramidem. vt te cum verbi Ministris
Societatis laudes tacentे lapides loquantur,
easq; in cœlum tollant, dum tu neruis omni-
bus ad infernum vsq; illas deprimere machi-
naris: vt te à vermibus corroso, vel in pulue-
rem redacto, hæc superstes tuam mendacilo-
quētiam apud posteros perstringat. Et dicat
ob restitutam Societatem Iesu in collegia, è
quibus technis fraudulentisq; Calvinistarum
consilijs ad tēpus fuerat exclusa: *Ob fundatū*
Flexiæ, vbi natus est rex regium Borbonium
Collegium amplissimum: *ob propagatam*
in Gallia Caluangelismo exterminato fidem
Catholicam: *ob euersam calumniæ molem*
à tuis Hugonottis iuscitatam. Intellexisti iam
prædicans fumiende, quod vniuersæ Galliæ
sit testimonium de Societate? Gallia non di-
ctat discerpēdum auris; sed dicat Regi monu-
mentum ære perennius futurum propter *So-*
cietatem Iesu revocatam. Vbi? Parisi-
js dicat: in emporio literarum scientiarumq;
totius Europæ celeberrimo; quo omnium ex
orbe toto doctorum studiorumque oculis
perspecta, exscriptaque, per omnes orbis oras
diuulgari citius posset. Vbi? in foro Parisino,
in conspectu urbis longè maximæ, frequen-
tissimæ

PRAEFATIO

Societatis
Iesu in Gal-
lia noua
Collegia.

tissimæq; ante ora non indigenarū modo, sed & conuenarum ac mercatorum vnde cunque affluentium, vt æquè peregrinus, ac ciuis integratæ religiosæ haberet indicium. Vbi? in illo ipso vestigio, in quo calumniæ moles hæserat, vt viætrix veritas vbi passa fuerat antè, ibi post vanitatem mēdacetatemq; detriumpharet Caluinisticam. Vis nosse quantum hic triumphus effecerit? dicam, sed caue, ne inuidiā tibi rumpantur ilia, accessere ex eo tempore vnde viginti collegia noua absoluta iam, fundataque; plura vero sunt inchoata de cætero consummanda. Abi iam & quæ impingis Societati Iesu nefaria quære apud Pultronium Caluinistam Gvvisij Patris patriæ perfidum interfectorum, vt docet Surius in commentario & cum eo Genebr. an. 1562. apud Confistoriantes Genevæ collectos & consultantes de Francisco 2. rege Fraciæ, regina vxore, regina matre, eiusq; liberis & proceribus per insidias trucidandis (vt an. 1560. notat Genebr. lib. 4. Chrō. Surius eod. an.) Beza principe, Caluino authore, Ottomanno subsignatore, Spifamio suasore, omnibus Galliæ prædonib. & lanistis cōscijs: apud furibundos Hugonottorū exercitus, de quib. hist. testis est nullas gentes quantu[m] immanitate barbaras, nullā pestē quantumcunq; exitiabilem, nulos cataclysmos & illuisiones aquarū etiam omniū maximas, plus detrimentorū cladiūm q; attulisse Galliæ, quā Caluinismum, qui viginti millia templorū in

ea

AD LECTOREM.

ea excidit, qui duo & quadraginta millia Clericorum crudeliter anno 1562. sustulit, qui infantes per matrum viscera lancingauit, qui matres virginesq; per puluerem tormentarium (pro pudor) in uterum iniectum incensumq; medias disruptit. qui 10 aⁿis vix integris, vicies centena hominum millia in Gallijs (horrendum cogitatu) teste Colignio Hugonotto neci dedit. Hæc memora de tuis nefaria & verax eris, ne in alienis calumniator impudentissimus habereare. Quinto & hoc edisserat, quod addit: eosdem in Anglia aperta vi in reges grassatos. Neque enim qua veritate id affirmari possit satis intelligo. In Angliæ Reges Principesq; vi grappa, aperta vi grappati sunt Iesuitæ? quos illos? qui- bus annis? qua ex causa? crimen est læsæ maiestatis in regium diadema coniurare, hoc crimine grauius est in regem arma corripere, quid dicam aperta vi in ipsius vitam grappari? non potest tantum scelus diu in obscuro permanere historiæ, lippi, tonsores id agnoscunt & spargunt. In quos igitur Reges grappatos Iesuitas historijs & testibus fide dignis prædicans demonstras? nulline Britanni, Galli, Germani rem tantam literis prodiderunt? nullusue de ea bonus probatusque scriptor quicquam in lucem extulit? quid ad vnum omnes testes prætermittis, tantumq; affirmas Iesuitas Europa teste in Angliæ Reges grappari? Voces istæ sunt, quales plurimæ formantur à prædicatibus, in lingua natæ, & cū sono req; significata in ære intermortuæ. Testes volum⁹

5. Mendac.

Iesuitas in

Angliæ Re-

ges aperta

grappa.

tos.

PRAEFATIO

& eos graues omniq; acceptione dignissimos;
Regem volumus, eumque certum, in quem a-
perta vi insurrexerint; tempus poscimus, idq;
definitum, vt de tam immani flagitio omnia
sint nobis explorata. Quem igitur, quem in-
quam, regem aperta vi appetierunt? Eduar-
dumne Anno 1553.6. Iulij morte extinctum?
at ignoti per id tempus in Anglia Iesuitæ in
nullius machinationis contra eū suspicionem
venerunt. An Elisabethæ Reginæ bellum mo-
uerunt? nec istud, vt quæ edocta, & Parrij cu-
iudam in torturis testimonio, & literis Patris
Critoni 10. Kal. Martias ad Parrium datis, toti
suo regno sit testata Critonum Iesuitam Par-
rio meditatum in Reginam scelus dissuasisse.
Eius vox ista fuit: Iesuitas prædicantibus au-
thoribus audire quod velint Regibus male,
sed reuera ipsos facere ijs optimè. Idq; ex im-
pressa ipsius Critoni Epistola perq; regnum
sparsa ab omnibus voluit intelligi. Fortassis
Iacobi illi, q modo regnat in Britania, Regis

Coniurati sanguinem profundere attentauerunt? Sed &
celârunt Ie ab eo scelere cōiurati omnes clām, palām, ex-
sutas sua extra & intra quæstiones suppliciaq; in carcere
consilia ne illata ipsos excusârunt; illud identidem atte-
mptantes, se ne quid ad Iesuitarum aures hac de re
manaret studiosissimè cauisse, quod nihil du-
bitarent, quia si rescissent, omnes coniurato-
rum molitiones disiecissent. De quib; copio-
sius Iacobus Gretserus in stigmate Misericordia.

Vc-

Elisabeth
Angla Ie-
suitas ab-
soluit à
crimine.

Coniurati
celârunt Ie
sutas sua
consilia ne
illa impe-
dirent,

AD LECTOREM.

Verum relinquamus quę ab eo eleganter sunt
perscripta: nec odiosè iam Caluinianis ingerā-
mus, vel q̄ illius ipsius Regis Iacobi patrem in Caluinista
Scotia perfidē suffocārint, subiectoq; puluere rum moli-
cum ædibus in quas dormitum cōcesserat, per tiones con-
aera disiecerint. Genebr. An. Christi 1567. vel in Anglia- tra Regem
quod eius matrem Reginam sanctissimam in-
nocentissimamq; crudeli capit is supplicio in
Anglia obtruncārint (lib. supplicium & mors.
Marię Stuartę) vel quod hūc ipsum Iacobum,
& Sterlini in arce An. 1585. obsederint, quasq;
vellent ipsi leges acceptare compulerint (lib.
Lugduni Batauorum impresso per Andream
Vorscoutum) vel quod eundē An. 1600. san-
guinarijs suis manibus propè strangulārint,
quando ægrè suorū auxilio ex Alexandri Ru-
ueni fratriſq; eius brachijs fuit eluctatus. Mer-
curius Gallobelgicus Tom. 4. An. 1600. Non
decet tanti Regis hac in re testimonium dissim-
ulare, vt quem suspicere se maximè verbi
ministri dictitant, eius verbis non Iesuitas, sed
prædicantes Caluinistas Regibus graues & exi-
tiosos esse intelligent. Puritanorum (inquit Rex Angliæ Re-
in præfatiōe libri de regia institutione) & præ- gis testimo-
cipitum quorundam concionatorum mores & humo- nium de
res perstrinxi, qui magna sibi laudi ducunt, si quando rum prædi-
ipsi regib. (arrige aures Prædicans) lité intentent, cantibus.
& ipsa regna nimis seditiosè perturbent. Et lib. 2.
Hannouię fol. 86. impresso An. 1604. orti sunt
quidam ignea natura concionatores (furiosi prædi-
can-

PRAEFATIO

cantes Caluiniani) qui eo potentia apud populum
Caluino- prouehebantur, vt dulcedinem iā imperij degustantes
prædicat̄es inciperent, nescio quā Democraticæ Reipubl. formam
amant De- sibi somniare, & cum iam temporum iniurijs & au-
mocratias, & matris meæ calamitate, satis opimam prædam na-
in quibus cti essent, pupillaris etiā etatis meæ libertate ad suam
ipſi per cō- libidinem abutentes, ita opinionis errore in illa Demo-
sistoria sua cratiā se fundarunt, vt certam ſpe tribunitiam pla-
dominen- tur.

nē potestatem ſibi deuoraffenit. Et post pauca. Ex il-
lo tempore, nunquam alqua ſeditio orta eft, quin illi-
us factionis antefignani ſollicitè id agerent, vt turbu-
lentos hos cōcionatorum (Caluinistarum) Spiritus,
ad suas partes pertraherent, quorum patrocinio res
gererētur. Hinc etiam ſepius in concionibus & pro ro-
stris melaceſſunt, nō alio nomine, niſi quia Rex eſſem,
Caluinistis quo nullum maius malum eſſe existimārunt. Satin'
malum eſt hæc ad obedientiam reuerentiamq; reforma-
eſſe Regem torum prædicantium erga Reges ostenden-
dam? Nequaquam, ſed addit; aliquoties illud ef-

Reges non futuerunt: Omnes Reges & Principes vel naturæ Ec-
poſtunt fer clesiæ libertati eſſe infenſiſſimos, neq; vlo modo Chri-
re iugum fti iugum ferre poſſe. Cauē ergo ſis, mi fili, ab iſta Puri-
Christi Gal tanorum ſecta tanquam à veræ Ecclesiæ & Reip. peste.
uiniftis.

Appella iam Prædicās Caluiniane, appella ad
potentifſſimum magnæ Britanniæ Regem. ha-
beſ eiū de te tuisq; ſententiam inſcriptā libris
tota Europa vulgatis. Tu cū tuis es, qui Reges
Principesq; & Comites in ſcholis pulpitiſque
veſtris proſcribitis, qui vt tyrannos Ecclesiæ
infenſos ē regnis eos exturbare contenditis,
qui

AD LECTOREM.

qui Deo illos aduersari proclamat. Sic enim quem complectetis Bucerus: *Qui vnius (Comitis, Principis, Regis) in Republica expertum principatum, ordinationi diuinæ resistunt.* Nec multum ab eo discrepat Zwinglius scribens, quis- Caluinistæ nam gentium non dicat Aristocratiam & popularem proscribunt statum Monarchia (Imperatorum & Regum) an- Imperato- teponendum? idem illud libro integro contra res, Reges & Comi- Monarchiam exarato ostendere conatus est tes.

Hieronymus VVolfius, & cum eo Buchana- nus in opere contra potentiam authoritatemq; Principum impudentissimè scripto, atq; à Ia- cobo Angliæ Scotiæq; Rege, quibus erat dig- num, flammis tradito. Noli moneo deinceps Regum interneciones Iesuitis opprobrire, ut non audias tuos esse, qui secundum noui Eu- angelij doctrinam suos auditores in Princi- pum odia, euersiones, & cædes impellunt; à quibus meritò Reges, Principes, Comites sibi fuæq; posteritati timeant. Sed ais: *Liber cui titu- lus Ingenua & vera oratio ad Regem Christianissimum nefaria molitos esse testatur.* Respōdeo: ingenuus non est, cui probatur hæc oratio vt ingenua; quæ Cocytii tenebris proserpēs, nec patrem, nec matrē, nec patrium solum audet profiteri; quæ authoris caret nomine, typographū à quo sit impressa, ignorat: locū vbi lucem primum aspicere cœpit, dissimulat: quam nescias Mam molucus, an Apella quispiā recutitus, lena an ^{Prædicam.} tes sunt lupa, sagave, catillo an circulator in publicum curruerit. Cufrucam aiunt supposititia cuculi

PRAEFATIO

cuculi oua pro suis fouere excludereq; nil nisi
currucæ quædam estis vos Prædicantes, qui si-
mul ac lucifugus aliquis veterator vel sannio
(quem putidarum suarum ineptiarum scurri-
litatisq; & ob id nominis libro prefixi pudet)
in Societatem Iesu libellum mendacijs & coc-
cysmis refertum peperit, ad eum vos applica-
tis, illū sinu fouetis, ornatis, obtruditis popu-
lo in cōpitis nō minori copia, q̄ vel in China,
vel Aegypto Alcairi, pulli ex ouis ab igne fo-
tis maturatisq; in foro vānum exponantur.

Philippica
Syluani
crux Cal-
uinistarū.

Attexuisti in tralatione germanica, Admoni-
tionē fidelem ad Principes Magistratusq; Chri-
stianos sparsam à tuæ farinæ Logodædalo, ab
homine & honoris, & nominis experte. Sed
caue ne quid nimis hoc cum teste triumphes,
Iam pridem enim à Iacobo Syluano adeo mi-
serè in Philippica est exceptus, vt elumbis, ex-
dorsuatus, & exenteratus omnes prædicantes
ad sui commiserationem moueat. premit ille,
stringit, iugulat, exossat misellum admonitio-
nis consarcinatorem, totamq; eius mēdacem
admonitionem; & tu cum eo ad testimonium
dicendum in publicum prodis? non times ne
iterum vapulet, & tu simul cū eo ad scalas Ge-
monias abripiare? Lex enim est in Authent. l.
Sancimus: vt obscuri & ignoti testes, non nisi
cum tormentis & verberibus admittātur. Sed
pergis: De VVintero, Fauckio, Critono nos aliud nun-
ciū accepimus. Amabo te, mi præco verbi, edic,
qui

AD L E C T O R E M .

qui sunt isti (Nos) qui aliud nuncium acceperunt? an vis: nos verbi ministri, Aij, Locutij Maximi, Fabulini Maximi, Cretici Maximi, Tragici Maximi, Archilochij Maximi? factū benē: res omnis salua est: Fabulinos fabellæ, Cretas mendacia, Tragicos & Archilochios nō nisi tragicæ fictiones & calumniæ decent. Similes habent labra lactucas. Vos nunciū accepistis? cuiusmodi? petasatum an penulatum? grallatum an ocreatūm? olympicum an Orcuum? quis id ad vos ablegauit? quis vestrū except? quas circumstantias fidei faciendæ recēsūt? ex publicisne tabulis est transumptum, vel a febriente aliquo & inimicante Caluinisequa pfectum? Nemo sapiens credit etiam iuratis vobis Caluinoprædicātibus, vt qui s̄epius in mendacijs sitis oppressi: Vos nuncium acceptis? Quod? aliud quā Catholici? Sed vide ne sit germanū ijs, quæ aliquot abhinc lustris cōquisijstis à mulierculis ad pēsum insomnia sua narrantibus. Cum ageretur añus 1586. post na- Mendacia
in rotam
actis. tum Christum per Germaniam sparsistis fabel aliquot de lā typis excusām sine authoris chalcographiq; Iesuitis nomine, de tribus Iesuitis è Moguntino Collegio in Poloniā à Sereniss. Rege Stephano Battorio accersitis, sed ob immania scelera captis ad Nilum, sublatisque in rotam. Credidit principio vobis tanquā barbatis suis magistris mobile vulgus; sed ubi & Rex ipse veri studiofissimus, & Episcopus Cracouiensis Petrus Miscauowski, & Generalis Capitaneus Nicolaus

*

Zebo-

P R A E F A T I O

zebozudouuski, & senatus Consulesq; Graco-
uienses publicis literis sunt testati falsa esse o-
mnia, & ne quidem locum sciri in Polonia
quem Nilum vocarent Sarmatę, vestra menti-
endi libido palā innotuit. Habes hæc quatuor
testimonia publica Mogunt. impref. an. 1586.

2. Mend.

Nō multo post an. 1594. equitem Polonum fi-
ctitium per Europam emisisti nuncium, qui
phaleratis quibusdam cōmentis & mantica e-
grediē calumnijs suffarcinata Societatem Iesu
infamaret. Sed vix longius abequitārat, quan-
do per Rhetores Polonos elegantissimis per-
orationib⁹ ad equuleum retractus, cōiectusq;
falsi est. Iterum anno 1597. more vestro nun-
ciū subornastis, sed adeo insulsum & crassum,

Iesuitæ Re- vt Sarmatæ viciniq; mirati sint, terram adeo
gem Polo- mendaces homines ferre. Peruulgasti Regem
nię, qui ad Poloniæ Iesuitarum culpa prælio fusum, fu-
hue viuit gatū, suspensum, cum tamen ille non tum tan-
morti tra- tum, sed etiamnum viuat & floreat vobis do-
duat. lentibus, & nihil non cōtra eum molientibus.

Verum cum parum bonis auibus Polonici isti
nuncij vestri excurrerent per prouincias, ex

4. Iesuitæ Bataua pegasos & veredarios exciustis, & an-
Comitem no 1598. Leidense mendacium de Petro Pan
Mauritiū per Iesuitas in Comitis Mauritiij caput submis-
occidere so, per Franciam Alemanniamq; venditaftis.
volunt. Sed & eū nuncium ita excussit Franciscus Co-
sterus allatis nobilissimarū urbium Antvver-
pię, Bruxellarum, Duaci authenticis testimo-
nijs, vt quo dignus erat, lumbifragium sit per-
pessus,

AD LECTOREM.

peffus, vixq; reptando ad suos reuerterit. Ne-
que tamen id terruit tuos Caluinisequas Hol- 5. Iesuitæ
landos, rursum alium ablegârunt, qui de Ma- Madridij
dridiensibus Iesuitis bona noua ex Hispania in Hispa-
afferret pro sacramētarijs. Sed is omnium in- nia se mu-
eptissimus nec de quibus, nec quid afferret in- tuo occi-
tellexit. Volebat Iesuitas inter se gladijs cultris-
que Madridij cōcurrisse, primumq; omnium
suum mactâsse Guardianum; & prē stupore non
aduertebat, apud Iesuitas nō esse Guardianos.
addebat deinde 170. mutuis se vulneribus cō-
fecisse, cum tamē vix vnquam illa in vrbe ad
70. simul cōmorati fuerint ex Societate. Non
pudet te tuosq; Prædicans, horum tam puti-
dorum nunciorum? Quid amplius expectas?
vis vt huius generis tabelliones Caluinisticos
plures producā? Recordare q; an. 1601. ad nū-
dinas Frâcofurenses amandastis scriptum (vt
soleñe vobis est) sine impressoris vel scripto-
ris mētione de Patre Henrico Mangot in foro
publicè exusto Antvverpię, cuius decempeda- 6. Iesuitæ
lis mendacij impudentiam satis ea ciuitas ad- exuritur
mirari nequivit. Lege si placet publica hac piæ,
de re testimonia amplissimi illius emporij ad
finem libri de arte mentendi Caluinistarum.
Non immorabor in reliquis, hoc ipso die quo
hæc conscribimus à reformatis tuis Mercurijs
edocti complures per VVestphalię, Hassi-
am, Saxoniam aliaq; loca non rumoribus
tantum, sed etiam confictis diuersis cantile-
nis per platcas celebrant, aliquot Iesuitas

PRAEFATIO

Monachij in Bauaria crudelissimi homicidij aliorumq; infandorum scelerum cōpertos, de quibus tamen nihil Monachienses, nihil Sereniss. Bauariæ Princeps Maximilianus, nihil vicini Monachiensibus cognouerunt. Vide Colonię excusa hac de re warhaftige vrfund der erschrecklichen zeitung von den Jesuitern zu München. Sed bene est quod ipsi authores huius mendacij inter se nō consentiant. Vnus eorū violatam contrucidatamq; à Iesuitis mulierem, dictā vult Christinam. Sed ei reclamat alter appellatamq; contendit Elisabetham: Vnus vnius tantum, duarū alter, tertius sedecim oppressarum meminit: vonus Iesuitas duos, alter tres, quinq; tertius ponit: duo aiunt mulierem laqueo strangulatā ab ijs, at tertius securi caput illi cōminutum. Vnus eorum sepultam mentitur post altare, alter in fine templi, tertius raptam ad sepulchrum concameratum: apud vnu infantulus ex vtero matris occisæ exciditur, baptizatur, viuit ad dies 14. apud aliū dū puella maectatur, ex morientis aluo infans prolabitur, sed prolapsum discindunt Iesuitæ deuorantq; cor, cætera porcis obijcientes: Vni ad tertiam matutinam, alteri ad mediū noctis omnia cōtingunt. Ab uno bene potus sub noctem in tēplum Iesuitarum inducitur nuncius; ab altero vesperi audiendæ cōcionis (que nulla anno toto habetur ad vesperam) venisse memoratur. Vni visum est probabile, si fingetur filia hospitis ad quem diuertillet nuncius, alteri

Mira har-
monia re-
formatorū
in narrāda
fabula.

AD LECTOREM.

alteri placuit alterius Monachiensis ciuis dicere natam. Vnus captiuos Iesuitas ad tribunal trahit Senatus, alter ad Decanum (quem non habent) Iesuitarum, vbi cudentibus forcipibus discerpūtur (vt duo cōcīnunt) deglubuntur excisis è pelle ligulis, & in rotas tollūtur. Sed tertius eos effugisse testatur. Deinde vni hæc Monachij gesta sunt año 1607. 10. Ianuarij, alteri 23. Ianuarij, at 23. Martij tertio. Quam lepidè hæ lexes cōpositæ vt tesserulæ omnes Endo pauimēto. Me dies deficeret, si quæ alia his añis nuncia ad hanc vnā vrbem detulistiſtis, conſectari vellem. Tuę fæcis homines famam illā concitārunt de Pastorum 4000. alijsq; Iu-
bilęi p̄textu in ciuitatē inuitatis per Iesuitas, phalia. Fabulę Cal
uinisticæ
in VVeſt-
vt sub hoc pietatis velo vrbem caperent. Tuo de grege homunciones metus illos de incendijs, diuersis in partib. huius vrbis cōcitandis per eosdē Iesuitas, populo Monasteriensi incutere voluerunt; tuę ſectæ ſeminuerbi jactitijs armis inerme collegium his & alibi ſæpius cōpleuerunt. Sed parum multo iā tempore proficitis. Etiam vera dicētibus (quod tamen facitis rarissimè) non creditur, ex quo tot in Mendaciū mendacijs eſtis deprehensi. Obſtupescunt Mo Alcmarien naſterienses per reformatos ſcilic. Alcmariæ ſe palpabi- in Hollādia an. 1588. ſcriptum eſſe impressum le manib⁹, ſub nomine Consulū Senatusq; Monasteri- de Monast. enis, quo ſepulchra in ſummæ ædis coemite- magistrati- bus & ciui- res ſurrexisse corpora, quæ extreum diem

PRAEFATIO

2. Mendac. magno clamore prædixerint. Mirantur & Io-
annem Iacobū Splinter VVesaliæ, & Joannem
Theuniss Leidæ typographos euulgasse, natū
Monasterij an. 1603. puerum pube tenus, cete-
ra serpente, qui collaribus acupictis ornatus,
mira de imminentibus hominum mortalita-
tibus sit vaticinatus simulac fuit natus. Non ca-
piunt inauditam illam vestram Nouangelico-

Aliud mē. rum ad mentiendum audaciam, qua & typis &
daciū de figuris imaginib[us]q[ue]; appositis sparsis tis anno
ijsdem.

1602. Calēdis Ianuarijs media nocte tres soles
(mirum si diem non effecerint) supra Mona-
steriū apparuisse, mulieremq[ue]; uno partu qua-
tuor visu horrendos infantes enixam, qui mi-
ra prædicauerint (fortè quia prædicantium e-
rāt filij) licet imaginarij. Utq[ue]; mendacio color
accederet, hæc permisso Consulum, Iudicū,
& Senatorū per Fabianum Lobman parochum
(quo nomine ab urbe condita nulla in paro-
chia pastor extitit ullus) conscripta, excusaq[ue];
per fictitium Leonardum Müller typogra-
phum Monasterij VVestphalorū aslauerat[is].
Quę ista vestra planè infernalis mentiendi, p-
teruia? quis hic furor? truncosne aut fungos o-
mnes existimatis, vt tā crassa mendacia vestra
non animaduertant? Apagete cum Bubangeli-
cis istis nuncijs, dignissimis vt fumo pereant,
qui nō fumos modo vendunt cum Vetronio,
sed etiam vt Chamæleon aère, ita mendacijs
victitant & sustentantur. Sexto ad extremum
& illud iure desidero, vt præter iam dicta eno-
det

AD LECTOREM.

det etiam ea quibus turpissimas suas à disputationibus ad quas inuitatus erat declinationes & subterfugia excusare, nititur inquiens: obstat nobis temporis ratio quò minus illuc veniremus, mittebant enim illi theses & literas suas (haud dubiè ex composito) biduo ante natalem Domini, iuxta stylum Iulianum, cum postridie eiusdem festi disputatio habenda esset. Esto enim sint datæ illi primum theses biduo ante natalem Domini secundum veterem, quem ipse sequitur anni cōputum; Prædicanti fuerit etiam postridie Natalis à Prædicante ce- 12 dies lebrandi instituenda disputatio: quid hæc ad biduum ef- ficiunt. excusandam emanctionem à disceptatione re- sumpta post in gratiam Caluinianorum ad 17. Ianuarij? adhucne tum durabat Caluinisticum biduum ante Natalem? Miserum Caluinopre- dicātem, qui vndequaq; cōmendicat mantela ad tegendam suam inscitiam, & diebus vnde- cim duodecimue iam à Natali præterlapsis se- mel conceptū biduū adhuc supereesse arbitra- tur. Reperti fuerūt ætate nostra in noui orbis partibus in insula sanctæ Crucis homines, qui cū Corœbo & antiquis Thracib⁹, ultra quinq; numerando assurgere non possent; at qui plus quam duo biduūmue numerare non valeret, necdū nisi hic Caluinianus, à suis tamē nimio- pere adhoc certamē desideratus & expectatus, Adqualem vspiā est repertus. Sed laboris est pretiū videre disputatio- ad qualē se offerat disputatiōem: *Si fructuosam, nem se præ- inquit, disputationē instituere cupiant, primū nobiscum dicans qđc. ferat.* de certis legibus & conditionib. disputandi transfigant

PRAEFATIO

(quasi non omnes scholæ iam pridem leges in argumentando respondendoq; seruandas in Logica satis accuratè tradiderint) ut constet quare (rem disputandā nemo nisi cœcus in thesibus oblatis non videt.) *Ex quibus fundamentis* (in Theologia Theologicis, in philosophia philosophicis) *inter quos collocutores* (omnino inter respondentem sub præside suo, & inter argumentantes ut fieri solet) *quo ordine & modo* (quis ille sit alius quam syllogisticus?) *Deinde præsides ex veraq; parte minimè suspectos admittant* (puta Tartaros vel Turcas, ne si Catholicī sint, ut partiales reijciantur ab hæretico; aut si hæretici existant, ne à Catholicis ut suspecti non admittantur. *Adhæc fideles Notarios adhibent* (ut dum incuruiceruicus & luridus verbi minister verba singula scribenti ad calamum demurmurat dinumeratq;, dum tardiloquentulus dictādo idētidem interscreat, dū oscitabundus promissam manu barbam demulcet, dum se suosq; limis oculis circumspectat, vocemq; miratur propriā; tempus disputationi præfixum sine omni fructu abeat. *Obtulitan.* 1599. vir clarissimus æquè ac eruditissimus in omni scientiarum genere Ioan. Pistorius se ad colloquiū, cuiusmodi hic somniat meus Vorstius cū quibuslibet prædicantibus coram quibusvis Imperij Principibus & ciuitatibus; materiam de qua colloqui paratus esset, complexus est libro Monasterij excuso Wegweiser für alle verführte Christen; locum tempusque quod

AD LECTOREM.

quod vellent eligendum cuilibet reliquit. Nihil defuit, quod ad optimam Colloquij formam oblatum à Pistorio non sit: Solus defuit cum suis hic noster Galuinista, qui tamen nihil tum ageret, calatum strinxit, & Antipistorianas tesseradecadas (ut in eorum præfatione ad Lectorem indicat) coamentare cœpit, quas sexennio post primum in publicum protruderet, eminus potius quam cominus cum hoste depugnaturus, nec tam colloqui verè ex animo cupiens, quam omne colloquium cum aduersario declinans. Sed diutius te demoror, Lector beneuole, dum Vorstianam præfationem admonitiunculamq; excutio. Finem faciā si illud te vnū monuero (ne quid mala fide allegatum putas) me in citanda Apologia Vorstiana, exemplar eius Latinum secutum Steinfurtense, à quo Hannouiense (quod inspicere necdum licuit) plurimum discrepare fertur. Deinde si quādo cito artic. 1^m. 2. vel 3. Apologiæ Vorstianæ, intelligi disputacionem Vorstij Apologeticā primam, secundam, vel tertiam, quæ sunt de tribus illis articulis. Vale lector, mecumq; perpende qua ratione cōtra desertorem veræ atq; antiquæ Ecclesiæ, & inimicum crucis Christi sit depugnandum.

INDEX